

Nr 197.

Av herr **Lindhagen**, om gång- och velocipedbanor på vägarna
m. m.

Återställande av vägfreden dröjer. De effektiva medlen avböjas och man skyndar att kasta sig i armarna på palliativen. Problemet är dock först och sist att omöjliggöra massakrerna på vägarna. Dylika tillåtas ej på annat håll. Sedan detta åstadkommit, må man färdas hur som helst. För denna gång medhinnas ej inom motionstiden mer än följande, något av det viktigaste av allt.

Den obegränsade fria farten avsågs i andra kammaren men antogs i den första med 33 »ja» mot 13 »nej», 6 »avstående» och 97 »frånvarande». Dessa beslut sammanjämkades så, att andra kammaren biträdde de 33 första-kammarledamöternas beslut, en nydaning säkerligen i sammanjämkningarnas historia. Det endast i första kammaren genom mig påyrkade intresset för gång- och velocipedbanor i anslutning till första lagutskottets förord 1935 avböjdes i första kammaren med 31 »ja», mot 7 »nej», 6 »avstående» och 105 »frånvarande». De flesta människor som kommit sig fram begagna sig av begripliga skäl, särskilt på landsbygden, av egen bil. Kanske det är därför någon medkänsla för fotgängare och cyklister är svår att uppbringa i riksdagen.

Emellertid påyrkas,

att riksdagen ville hemställa, att Kungl. Maj:t täcktes

1) tillse, att gång- och velocipedbanor anläggas, till en början åtminstone i de erforderligaste fallen vid vägars nyanläggning och genom gamla vägars omläggning för detta ändamål,

2) förebygga, att den fria farten — som är byggd på den ovetenskapliga uppfattningen, att alla bilförare trots människors olika begåvning och sinnelag iakttaga samma likriktade omdöme — ej vållar ytterligare massakrer på vägarna,

3) i den mån så erfordras framlägga författningsförslag i ärendet.

Om remiss till första lagutskottet anhålles (jfr motionen nr 201).

Stockholm den 24 januari 1937.

Carl Lindhagen.

Bilaga.

Borgmästaren Carl Lindhagen

Charlottenlund den 9 januari 1937.

Åberopande min korrespondens — — — — —¹

Det är verkligen sorgligt, att statsmakterna ännu icke hunnit få så pass mycket intresse för ifrågavarande spörsmål, att tiden nu kunde vara inne för rationella åtgärders vidtagande utan fortfarande hålla på och mala på utredningskvarnen.

Från min sida har saken varit klar för mer än 10 år sedan. Jag har nämligen insett att »väg och vatten», länsstyrelserna och vägstyrelserna i landet icke varit situationen vuxna att förbereda och följa med motorismens hastiga och starka utveckling.

Våra större landsvägar skulle naturligtvis ifrån början, då breddningarna påbörjades, gjorts bredare, så att hänsyn därigenom tagits till alla trafikanter. Det är lika viktigt för de gående och trampcyklister att komma fram på vägarna som för motoristerna. Det stora huvudfelet är ju, att de större vägarna sakna riskfria gång- och cykelbanor. Dessa måste vara skyddade ifrån körbanan, antingen såsom trottoarer på vardera sidokanten, varav den ena för gående och den andra för trampcyklister, eller på annat sätt anordnade riskfritt. Att lägga dem i samma plan som körbanan är omöjligt, vilket ju nu är förhållandet, ty motorfordon köra lika bra på sidokanterna som på körbanan. Det finnes för övrigt så många olika situationer på en starkt trafikerad väg, så sunda förnuftet säger, att motor- och körtrafik skall hava sin plats på körbanan, fotgängare sin egen och trampcyklister sin egen plats. Först härigenom kan det bli ordning och reda i trafikförhållandena och först då kunna olyckorna elimineras bort — om ej fullständigt, så åtminstone till största möjliga del, ty de, som ej hålla sig på den för dem bestämda delen av vägen, få skylla sig själva. Om så hade skett redan för 10 à 15 år sedan, då vägbreddningarna började göras, skulle ju arbetet blivit betydligt billigare än att efteråt komplettera detta med särskilda gång- och cykelbanor.

Man tycker att vederbörande myndigheter bort inse att dylika företag måste ses på lång sikt. Att tänka sig en sådan väg som Ystad—Malmö icke är mer än 6 à 7 meter bred i ett plan och där skall all trafik gå i båda riktningarna. Dikena vid sidorna ligga mestadels för fåfot, igenfyllda av flygsand och ogräs. Nu finnes i stor utsträckning den utvägen att lägga igen dikena, sedan förut erforderlig dränering anordnats i desamma. Härigenom kunde gång- och cykelbanor anordnas. Att i samband med nyanläggning eller breddning av väg i vår tid anordna öppna diken är förkastligt, all den stund dessa ju äro svåra fallor för trafiken och även orsak till många olyckor. Då såsom vi veta Tyskland utför 24 meter breda vägar såsom genomgående trafikleder, så borde väl vi också försöka följa med utvecklingen i denna sak på ett sätt, som tillfredsställer alla trafikanter, ty såsom förhållandet nu är, så är det olidligt och icke gott behöva gå eller trampcykla på de starkt trafikerade vägarna. Landsbygdens folk få dock erlægga dryg väg-

¹ Intagen som bilaga, jämte vidfogad petition från 138 fotgängare, vid min motion I: 275 år 1935.

skatt, men riskera alltid, då de beträda vägarna gående eller cyklande, att bli nedkörda. — — — Då det finnes stora trafikleder i hela vårt avlånga land, så vore ju nu här ett tillfälle att sätta i gång med komplettering av de större vägarna på sätt som föreslagits och skulle på så sätt de arbetslösa i sina hemorter och däromkring kunna komma in i arbete. Att det kan bli ett omfattande arbete att efteråt förse de större vägarna med riskfria gång- och cykelbanor är självklart. Emellertid kan ju en dylik sak realiserats etappvis. Vi leva i sportens tidevarv, icke minst gångsportens, som säkerligen aldrig kommer att försvinna. Befolkningen i städer och liknande samhällen promenera gärna utåt landsbygden, då vore ju gott även för dem, om de kunde komma fram på vägarna, utan allt för stora riskmoment. Jag tänkte därför såsom en eventuell övergång, att de större vägarna ifrån städer och liknande samhällen skulle förseas med gång- och cykelbanor på en sträcka av t. ex. 10 km. från dessa.

Då jag i pressen sett att nuvarande kommunikationsministern har sitt intresse riktat på rationella åtgärders vidtagande å våra större vägar, vore jag tacksam om Ni ytterligare kunde intressera honom i denna viktiga angelägenhet, som endast de, vilka praktiskt taget dagligen äro gående på de större trafikvägarna, kunna få den rätta uppfattningen av de riskmoment, som därmed äro förknippade med nuvarande förhållanden. — — —

I hopp att frågan även under denna riksdag kommer upp och vederfares större förståelse än hittills varit fallet — — —

Högaktningsfullt

Alf Göransson, Västerholmen, Charlottenlund.